

FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY V BRNĚ

ČESKÁ SPOLEČNOST INTENZIVNÍ MEDICÍNY

SEDACE NA ICU JAKÝ LÉK? A JAK HLUBOKO?

Pavel Suk
ARK, FN u sv. Anny v Brně

1

Příjem na ICU...

Respirační selhání při komunitní pneumonii

- A: OTK, hojně hnis. sputa
- B: PCV 13/PEEP 7, FiO2 0,4, chrůpky vlevo
- C: SR 105/min, NA 1,3 µg/kg/min, laktát 3,1 mmol/l
- D: analgosedace ...

lék	dávkování
propofol 2% 50 ml	10 ml/h kont.
sufentanil 100 mcg/20 ml FR	1 ml/h kont.

2

Proč je nutná (analgo)sedace?

- analgézie
- anxiolýza/sedace
- tolerance OTK a odsávání
- synchronizace s ventilátorem, ↓ dechového úsilí
- snížení VO₂

- zhoršení oběhu
- ↑ UPV a hospitalizace
- delirium
- ↑ mortality?
- ↑ orgánové dysfunkce?

3

Hodnocení

Richmond agitation sedation scale (RASS)

RASS	Popis
+4	bojovný, brání se, srobuje skoli
+3	silně agitovaný (táhá kanyly, rourku)
+2	agitovaný (neobčasná pohyby, dysynchronie s UPI)
+1	neklidný
0	bodný-klidný
-1	ospalý, lehce probuditelný (časem >10 s)
-2	lehká sedace (probuditelný (časem <30 s)
-3	středně hluboká sedace - na oslovení otevře oči, lze vyvolat pohyb, bez očního kontaktu
-4	nerespague na oslovení, reaguje pohybem nebo otáčením od nás fyzický podnět
-5	bez reakce na slovní nebo fyzický podnět

(Riker) sedation agitation scale (SAS)

Score	Description	Examples
7	Dangerous agitation	Trying to get out of bed, pulling out tubes, thrashing
6	Very agitated	May require physical restraint, unable to calm with verbal instructions
5	Agitated	Mild agitation or anxiety but calms with verbal instructions
4	Calm and cooperative	Arouses easily and follows commands
3	Sedated	Difficult to arouse, but does arouse to verbal or physical stimuli, able to follow simple commands
2	Very sedated	Does not follow commands but arouses to physical stimulation
1	Unarousable	Little or no response to noxious stimuli

4

Superobjektivně?

- monitorace bispektrálního indexu (BIS)
  - koreluje s RASS
  - jaké cílové BIS? od 40 do >70 (dle studie)
  - metaanalýza: bez zlepšení klinických parametrů (LoS, ...)
  - není rutinně doporučeno

Shetty RM, Cochrane DB Rev 2018

- ale po odeznění relaxace je 10% pac. agitovaných
- BIS ≤ 60 spolehlivě odpovídá RASS ≤ -2

Tasaka CL, Drugs Real World Outcomes 2016

- zde doporučený propofol

5

Jak hluboko?

lehká
RASS -2 až +1

X

hluboká
RASS -5 až -3

- metaanalýza 8 studií (RCT)

90-denní mortalita	RR 1,01 (ns)
UPV	-0,77 dne ↓
tracheostomie	RR 0,57 ↓
delirium	RR 0,96 (ns)
PTSD	RR 0,67 (ns)
selfextubace	RR 1,29 (ns)

Dewlin JW, Crit Care Med 2018

6

... prvních 48 hodin

- metaanalýza 9 studií/4500 pacientů:
  - lehká sedace nedefinována
  - ↓ mortality (9 vs. 27%), ↓ deliria (28 vs. 48%)
  - ↓ délky UPV (-2 dny) a ↓ hospitalizace na ICU (-3 dny)
  - vysoká heterogenita, jen 2x RCT

Stephens RJ, *Crit Care Med* 2018

- kohorta 700 pac s UPV 4,5 dne
  - index sedace (počet RASS < 0 / počet RASS)
  - hlubší sedace spojena s ↑ mortalitou, ↑ délkou UPV a deliriem
  - agitace předpovídá delirium
  - ideální cílový RASS = 0

Sheabi Y, *Crit Care Med* 2018

7

DAILY INTERRUPTION OF SEDATIVE INFUSIONS IN CRITICALLY ILL PATIENTS UNDERGOING MECHANICAL VENTILATION

JOHN P. KRESS, M.D., ANNE S. POHLMAN, R.N., MICHAEL F. O'CONNOR, M.D., AND JESSE B. HALL, M.D.

- sedace propofolem/midazolamem
- denně vysazení sedace do probuzení
- délka UPV 4,9 vs. 7,3 dne
- pobyt na ICU 6,4 vs. 9,9 dne

- metaanalýza 5 RCT: přerušení vs. sestrou řízená lehká sedace
- bez vlivu na výsledek
- většina studií užívala benzodiazepiny
- sedace mimo přerušení nesmí být zbytečně hluboká
- ideálně kombinace

Kress JP, *NEJM* 2000
Hughes CG, *Crit Care Med* 2013
Dewlin JW, *Crit Care Med* 2018

8

Nebo jen analgézie?

- analgézie bolusy morfinu
- placebo vs. Pro/Mid s cílem Ramsay 3-4 (~ RASS -2 až -3)
- mortalita 22 vs. 37%
- o 4,2 dne více dnů bez UPV
- o 9,7 dne kratší pobyt na ICU
- delirium 20 vs. 7%

Strom T, *Lancet* 2010

9

Vliv na incidenci posttraumatické stresové poruchy (PTSP)?

Study, year	Country	Comparison	Included patients
Kress et al. 2003 [21]	USA	Daily interruption vs usual care	68/60
Treggiari et al. 2009 [24]	Switzerland	Light vs deep sedation	69/68
Jackson et al. 2010 [22]	USA	Daily interruption vs usual care	93/94
Strom et al. 2011 [23]	Denmark	No sedation vs daily interruption	70/70
Nassar et al. 2014 [25]	Brazil	Intermittent sedation vs daily interruption	30/30

$I^2 = 40.1\%$

Nassar AP, *J Crit Care* 2015

10

Jaký lék?

benzodiazepiny

- dobrá hemodynamická tolerance
- anxiolytické účinky

versus

- dlouhý poločas
- horší říditelnost
- delší čas do extubace
- vyšší riziko deliria (hlavně vs. Dex)

midazolam

We suggest using either propofol or dexmedetomidine over benzodiazepines for sedation (conditional recommendation, low quality of evidence)

Dewlin JW, *Crit Care Med* 2018

11

Dexmedetomidine vs Midazolam or Propofol for Sedation During Prolonged Mechanical Ventilation

Two Randomized Controlled Trials

JAMA The Journal of the American Medical Association

Parametr	Pro vs. Dex
ukončení pro neúčinnost	5% vs. 14%
hemodynamika	srovnatelné
kommunikace	lepší Dex
kognitivní deficit po 48h	29% vs. 18%

PRODEX trial

Pro 4,9 d
Dex 4,1 d

Jakob SM, *JAMA* 2012

12

Snížení agitace

- Dexmedetomidine to Lessen ICU Agitation (DahLIA)
- neklid/delirium jako důvod neextubovat
- Dex/placebo do 1,5 µg/kg/h
- ústup deliria 23 vs. 40 h

o 17h kratší UPV

Reade MC – DahLIA, JAMA 2016

Synchronizace s ventilátorem

- Dex/Pro - cílový RASS -2 až +1
- ostatní kritéria bez rozdílů

prostor pro opioidy?

Conti G, Crit Care 2016

13

Oběhová (ne)stabilita ... v septickém šoku

- hypotenze: 31% Pro vs. 30% Dex
[↑ vasopresoru o 20% nebo ↓MAP o 10 mmHg]
- bradykardie: 0% Pro vs. 5% Dex
[↓TF o >30/min nebo na <50/min]

pacienti s ... a za kolik?
dexmedetomidin 1,4 µg/kg/h - 7400 Kč/den
propofol 4 mg/kg/h - 420 Kč/den

Morrelli A, Crit Care Med 2019

14

Antipsychotika

- sedace při agitaci
- kontroverzní efekt na trvání deliria
- atypická – minimum NÚ
  - bez vlivu na QT interval (kvetiapin, olanzapin)
  - bez vlivu na extrapiramidové příznaky
  - jen tablety → obtížnější titrace

Devlin, Crit Care Med 2010
Girard TD, NEJM 2018

15

Indikace k hluboké sedaci

- nitrolební hypertenze, status epilepticus
- užití sval. relaxancií
- ARDS – agresivní ventilace, pronační poloha
- vysoký respirační drive
  - opioidy, preferenčně morfin?
- stav po KPR?
  - titrace do potlačení třesu (interference)
  - je vždy nutná?

16

Bolest

- klid / manipulace / invazivní zákroky
- rizika: ↓ věk, po operaci, anxieta/deprese, délka pobytu na ICU, doba do podání analgézie, komorbidita
- monitorace:
  - vitální funkce – TF, DF, TK, EtCO₂
  - omezená spolehlivost (změna i bez bolesti)
- Behavioral Pain Scale (BPS)

BPS	Význam
3	☹️
4-5	mírná bolest
6 a více	výrazná bolest

  - dále BPS-NI, CPOT

Item	Description	Score
Facial expressions	Relaxed	1
	Partially tightened (e.g., brow lowering)	2
	Fully tightened (e.g., eyelid closing)	3
	Grimacing	4
Movements of upper limbs	No movement	1
	Partially bent	2
	Fully bent with finger flexion	3
	Permanently retracted	4
Compliance with ventilation	Tolerating movement	1
	Coughing but tolerating ventilation for most of the time	2
	Fighting ventilator	3
	Unable to control ventilator	4

Payen JF, Crit Care Med 2001

17

Bolest – multimodální léčba

- základem opioidy (nejnižší účinná dávka)
- paracetamol, metamizol?
- gabapentin a pregabalin
- COX-1 spíše ne, pro COX-2 chybí data
- ketamin 1-2 µg/kg/min (~ 5-10 mg/h)

u 52% pacientů ↓ MAP > 15%

Cantais A, Crit Care Med 2016

18

Bolest – multimodální léčba

- ▶ základem opiody (nejnižší účinná dávka)
- ▶ paracetamol, metamizol?
- ▶ gabapentin a pregabalin
- ▶ COX-1 spíše ne, pro COX-2 chybí data
- ▶ ketamin 1-2 µg/kg/min (~ 5-10 mg/h)

Sedace na invazivní zákroky

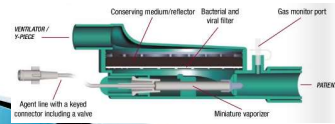
- ▶ např. kanylace ČŽK, zavedení hrudního drénu, převazy, ...
- ▶ pro všechny pacienty na ICU
- ▶ poučení
- ▶ preemtivní analgézie / sedace (amnézie)
- ▶ někdy i pro odsávání, polohování, ...

19

Volatilní sedace

- ▶ dobře říditelná, nemetabolizuje se, rychlá eliminace
- ▶ snížená spotřeba opioidů
- ▶ NÚ: nauzea a zvracení, toxicita fluoridu
- ▶ systémy se zpětným vdechováním
  - mezi OTK/TSK a okruh ventilátoru ($\uparrow V_D$)
  - spotřeba anestetika závisí na MV
  - v.s. bez rizika pro oš. personál (≤ 1 ppm v pokoji)

20

Volatilní sedace – systémy

- ▶ AnaConDa (Sedana Medical, Švédsko)
  - infúzní pumpa → vaporizér, reflektor (účinnost cca 90%) s HME, na 24h, Vd 50/100 ml
  - sevofluran cca 1% / isofluran cca 0,5%
  - nutný externí monitor plynů
- ▶ Mirus (TIM Medical, Německo)
  - součástí monitorace plynů a zpětná vazba (udržuje Et_{anest})
  - i pro desflurane (nízký bod varu)

21

Volatilní sedace – metanalýza

- ▶ 13 studií s AnaConDa
- ▶ z toho 9 hodnotilo sevofluran vs. propofol
- ▶ délka sedace 4 hod až 4 dny
- ▶ kratší čas do vzbuzení (-80 min) a extubace (-3,25 h)
- ▶ bez rozdílů v LoS a PONV
- ▶ u kardiocirurgických nemocných (5 studií, 464 pac.)
  - ↓ troponin (o 270 ng/l) a NT-proBNP (o 711 ng/l)
  - ↓ kreatininu (o 4 µmol/l)

Kim HY, *Medicine* 2017

22

Clinical Practice Guidelines for the Prevention and Management of Pain, Agitation/Sedation, Delirium, Immobility, and Sleep Disruption in Adult Patients in the ICU

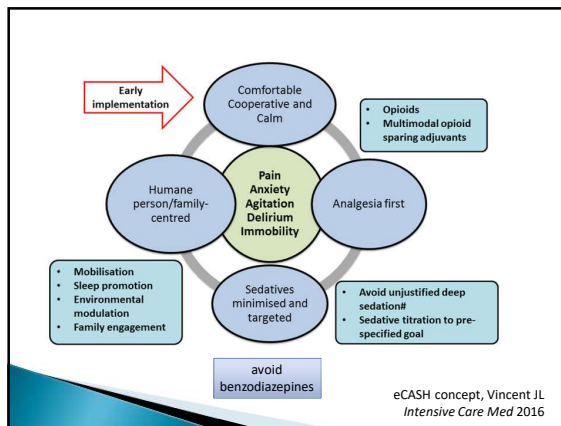
49 stran

Bolest
Sedace
Delirium
Rehabilitace/mobilizace
Spánek

Society of
Critical Care Medicine
The Intensive Care Professionals

Devlin JW, *Crit Care Med* 2018

23

24

PRIS (propofol inf. syndrome)

- ▶ laktátová acidóza, kard. šok, arytmie, rhabdomyolýza, MOF
- ▶ ↑ JT, ↑ CK, ↑ K⁺, ↑ triglyceridy i bez PRIS
- ▶ propofol inhibuje carnitine palmitoyl transferase I
- ▶ kumulace acyl-karnitínu (neprojde vnější mit. membr.)
- ▶ narušuje elektron. transp. řetězec
- ▶ glucocorticosteroids and catecholamines ↑ lipolýzu
- ▶ febrilie spojené s horší prognózou
- ▶ zvýšené FFA (arytmogenní)
- ▶ deplece sacharidů (sekundárně)
- ▶ max. 4 mg/kg/h
- ▶ T: stop propofol, sympt. podpora, CRRT?, VA ECMO